

ФІНАНСОВІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Інтенсифікація процесів інноваційних змін охоплює усі сфери життєдіяльності у світовому просторі. Ефективність економічного розвитку країн в наш час напряму залежить від сприйнятливості до впровадження результатів науково-технічного прогресу та можливості формування інтелектуальних ресурсів.

На рівні окремого підприємства постає нагальна проблема формування інтелектуального капіталу та інтелектуальної власності як рушійної сили та ключового чинника інноваційного розвитку. Інтелектуальна власність виступає в сучасних умовах важливим підґрунтям забезпечення конкурентних переваг на ринках збуту, зростання іміджу та вартості підприємства. Разом з тим, протягом останніх років спостерігається тенденція до уповільнення інноваційної активності вітчизняних підприємств, що перешкоджає процесам формування інтелектуальної власності.

Науковці зазначають, що в сучасному економічному світовому середовищі одним із основних інструментів впливу на ринок є виключні права на об'єкти інтелектуальної власності. Йдеться про формування великих портфелів об'єктів інтелектуальної власності компаній та про активізацію процесів концентрації інтелектуальної власності в портфелях великих транснаціональних корпорацій. Щорічно світові компанії-лідери збільшують власні нематеріальні активи шляхом отримання значної кількості патентів та спрямовують значні фінансові ресурси на створення об'єктів інтелектуальної власності та їх подальший розвиток [1, с.217; 2, с. 36-37].

Процеси формування інтелектуальної власності підприємств в Україні знаходяться на початковому етапі. На підприємствах тільки починають усвідомлювати важливість і перспективність цих процесів.

Наші дослідження показують, що основними чинниками, які гальмують формування інтелектуальної власності підприємств є обмеженість джерел фінансування інноваційної діяльності та значні витрати на створення об'єктів інтелектуальної власності як результату інноваційних процесів [3, с. 167].

В Законі України «Про інноваційну діяльність» (ст. 20) визначені наступні джерела фінансування інноваційної діяльності: кошти Державного бюджету України; кошти місцевих бюджетів і кошти бюджету Автономної Республіки Крим; власні кошти спеціалізованих державних і комунальних інноваційних фінансово-кредитних установ; власні чи запозичені кошти суб'єктів інноваційної діяльності; кошти (інвестиції) будь-яких фізичних і юридичних осіб; кошти (інвестиції) інститутів спільного інвестування; інші джерела, не заборонені законодавством України [4].

Незважаючи на такий широкий перелік джерел фінансування, підприємства фінансують інноваційні проекти виключно власним коштом. Для посилення ефективності фінансового забезпечення процесів формування інтелектуальної власності на рівні підприємства, на нашу думку, необхідно:

- дослідити усі можливі джерела надходження фінансових коштів та обсяги фінансування;
- визначити пріоритетні напрямки інноваційної діяльності з перспективою створення об'єктів інтелектуальної власності;
- розрахувати обсяги фінансування пріоритетних інноваційних проектів з врахуванням усіх видів необхідних ресурсів;
- визначити обсяги фінансування для придбання ліцензій на об'єкти промислової власності для використання у власному виробництві.

Список використаних літератури:

1. Пічкурова З. В. Систематизація теоретичних положень та наукових поглядів на економічний зміст інтелектуальної власності / З. В. Пічкурова / Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»: збірник наукових праць / ред. кол. І. Д. Пасічник, О. І. Дем'янчук. – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2013. – Випуск 24. – С. 215–219.
 2. Любенюк Н.О. Інтелектуальна власність та її роль у сучасних умовах господарювання / Н.О. Любенюк // Актуальні проблеми економіки. – 2009. - № 9 (98). – с.33-38.
 3. Семенова В.Г. Інноваційний розвиток підприємств в Україні: фінансовий аспект / В. Г. Семенова // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: зб. наук. пр. ХНАДУ. – 2017. – № 1 (6).– X. : ХНАДУ. – С. 165-170.
- Закон України «Про інноваційну діяльність»: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.